

Nr 199

Av herr **Boman m. fl.**, om visst anslag till Religionspedagogiska institutet.

(Lika lydande med motion nr 300 i Andra kammaren)

Stockholm den 25 januari 1961

And. E. Johansson

Lars Schött

Rudolf Boman

Rolf Kaijser

Thorsten Larsson

Anton Larsson

Maja Nilsson

Nr 200

Av herr **Carlsson, Eric, m. fl.**, om viss höjning av statsbidraget till inackordering av skolbarn i elevhem eller enskilda hem, m. m.

(Lika lydande med motion nr 294 i Andra kammaren)

På skolans område har stora förändringar skett under 1950-talet, kanske främst på det organisatoriska området. Enligt statistisk årsbok minskade antalet skolenheter från 9 316 år 1950 till 7 502 år 1959. Samtidigt reducerades antalet läraravdelningar av B 2- och B 3-typ från 2 859 till 880. I enskilda kommuner har denna omdaning varit mycket kraftig. I en utredning om skogsbrukets arbetsmarknad (SOU 1956: 36) redovisas som exempel Säfsnäs kommun i Kopparbergs län, där antalet skolor vid 30-talets början var 22 mot 5 år 1960, en minskning med 17 skolor. Ett liknande exempel är Hedemora landskommun där skolornas antal år 1938 var 27 mot 9 år 1960.

Skälen till dessa indragningar är främst två: *barnglesheten*, som en följd av sjunkande födelsetal och utflyttning, samt ökade krav på goda skolformer, där B 3-skolan med intagning vartannat år liksom B 2-typen betraktas som inte önskvärd. Förutsättningen för denna centralisering av skolväsendet har varit och är de allt bättre kommunikationsmöjligheterna, bättre vägar och modernare fordon.

Skolindragningarna är alltid en källa till oro och bekymmer, då skolan utgör en värdefull del av en bygd, något av en samlingspunkt och kulturhärd. När man emellertid av skäl som här nämnts tvingas till vissa skolindragningar är det angeläget att tillse att elevernas skolmöjligheter inte

försämras. Den allra största hänsyn till eleverna måste till, när skolskjutsfrågorna skall lösas. Ekonomi och väglängd får inte ensamt vara avgörande.

Enligt nu gällande tillämpningsbestämmelser bör inte »restiden» från dörr till dörr överstiga 30 minuter för småskolans elever och 45 minuter för folkskoleelever. Erfarenheten visar också, att det finns ett klart samband mellan restidens längd och arbetsresultatet i skolan. Vid beviljandet av statsbidrag för skolskjutsar prövas den alternativa kostnaden för inackordering vad det gäller enstaka elever. Visar det sig därvid att inackorderingskostnaden understiger kostnaden för skolskjuts, beviljas statsbidrag för inackordering.

Inackordering för eleverna medför många nackdelar och bör som regel undvikas. Ur ekonomisk synpunkt är de nuvarande bestämmelserna om bidragsunderlag för inackordering, som varit gällande sedan år 1952, klart ofördelaktiga för kommunerna. Att erhålla inackordering till kostnader som ligger i paritet med nuvarande bidragsunderlag om kr. 3: 25 och 3: — för inackordering i enskilt hem resp. skolhem är praktiskt taget omöjligt. Med hänsyn till den kostnadshöjning som skett sedan nuvarande bidragsunderlag fastställdes är en höjning till kr. 4: 50 och 4: 25 per dag för enskilt hem resp. skolhem synnerligen välmotiverad.

En form av skolskjutsen är s. k. självskjutsar där elever kan erhålla ersättning för färd med eget fordon med 50 öre per dag om väglängden överstiger 7 km samt 40 öre om väglängden är mellan 4—7 km. Efter hemställan av 1960 års riksdag har skolöverstyrelsen prövat frågan om storleken av bidraget till självskjutsar, som varit oförändrat sedan 1947, och förordat, att detta måtte höjas till 90 resp. 75 öre per dag som elev besökt skolan. Departementschefen har icke ansett sig kunna förorda denna höjning. Enär denna anordning med självskjutsar i jämförelse med reguljära skolskjutsar ur ekonomisk synpunkt ställer sig fördelaktig, synes det vara väl motiverat med den av skolöverstyrelsen förordade höjningen.

Med anledning av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen vid behandling av åttonde huvudtiteln, punkterna 117 och 118 måtte besluta

att statsbidrag till inackordering av skolbarn i elevhem eller enskilda hem måtte utgå med kr. 4: 50 per dag vid inackordering i enskilt hem samt med kr. 4: 25 per dag i elevhem samt

att ersättningen för s. k. självskjutsar måtte höjas från 50 och 40 öre till 90 resp. 75 öre per dag som elev besökt skolan.

Stockholm den 25 januari 1961

Eric Carlsson

Nils-Eric Gustafsson

Thorsten Larsson

Harald Pettersson

Bertil Jonasson